

Số: *149* /BC-SCT

Gia Lai, ngày *23* tháng 12 năm 2015

BÁO CÁO

Hoạt động thương mại biên giới tỉnh Gia Lai năm 2015

I. TÌNH HÌNH CHUNG:

Tỉnh Gia Lai có đường biên giới hơn 90 km tiếp giáp với tỉnh Ratanakiri - Vương quốc Campuchia (trong đó 19,6km là đường sông Sê San, 70,4km đất liền). Trên tuyến biên giới này có 08 cửa khẩu phụ, lối mở và 01 cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh. Hoạt động xuất nhập khẩu qua biên giới diễn ra chủ yếu ở cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh, các cửa khẩu phụ, lối mở chủ yếu là hoạt động trao đổi của cư dân biên giới và nhập khẩu gỗ.

Hoạt động thương mại biên giới của tỉnh năm 2015 đã đạt được những kết quả nhất định. Tình hình kinh tế, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội khu vực biên giới cơ bản ổn định. Hoạt động xuất nhập khẩu hàng hóa có phần suy giảm so với cùng kỳ. Các đơn vị chức năng đã triển khai thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước trong các lĩnh vực xuất nhập khẩu hàng hóa, hải quan, kiểm dịch, chống buôn lậu và gian lận thương mại..., đã kịp thời tháo gỡ những vướng mắc, tạo điều kiện thuận lợi thúc đẩy hoạt động xuất nhập khẩu qua biên giới.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN:

1. Kết quả hoạt động xuất nhập khẩu, xuất nhập cảnh qua biên giới:

a. Hoạt động xuất nhập khẩu:

Tổng kim ngạch xuất nhập khẩu qua biên giới ước năm 2015 đạt 147,28 triệu USD, giảm 10% so với cùng kỳ. Nguyên nhân do kim ngạch nhập khẩu giảm tập trung ở mặt hàng gỗ xẻ nhập khẩu do Thông tư của Bộ Công Thương tạm ngưng hoạt động tạm nhập tái xuất gỗ nguyên liệu từ Lào, Campuchia có hiệu lực từ tháng 12/2014; các dự án khai hoang, trồng trọt tại Campuchia hoạt động cầm chừng nên kim ngạch xuất khẩu máy móc, thiết bị, phân bón, cây giống giảm so với năm 2014.

Trong đó:

- Xuất khẩu đạt 43 triệu USD. Một số mặt hàng xuất khẩu chủ yếu: xăng dầu 27,8 triệu USD, máy móc thiết bị 2,3 triệu USD, hàng bách hóa 4 triệu USD, năng lượng điện 2,6 triệu USD, phân bón và một số hàng hóa khác.

- Nhập khẩu đạt 104,28 triệu USD. Mặt hàng chủ yếu là sản lát 146.100 tấn/33,06 triệu USD, hạt điều 24.100 tấn/30,54 triệu USD, gỗ xẻ 36,56 triệu USD và một số mặt hàng khác.

b. Hoạt động xuất nhập cảnh:

Công tác kiểm tra giám sát hàng hóa, người và phương tiện xuất nhập khẩu, xuất nhập cảnh luôn được chú trọng triển khai. Hầu hết các doanh nghiệp tham gia hoạt động xuất nhập khẩu chấp hành tốt các quy định pháp luật về Hải quan.

Năm 2015 đã có hơn 111.915 lượt khách xuất nhập cảnh, 37.698 lượt người xuất nhập biên, 13.188 lượt phương tiện xuất nhập cảnh và 20.457 lượt phương tiện xuất nhập biên.

2. Tình hình hợp tác đầu tư sang Campuchia:

Đến nay, Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã cấp 12 giấy chứng nhận đầu tư ra nước ngoài cho 08 doanh nghiệp trên địa bàn Gia Lai đầu tư tại các tỉnh Ratanakiri, Stung Treng, Kampong Thom của Vương quốc Campuchia với tổng vốn đầu tư đăng ký 702 triệu USD. Quy mô đầu tư trồng 64.940 ha Cao su, 9.470 ha cây cọ dầu, 02 nhà máy chế biến mùn cao su tổng công suất 22.000 tấn/năm, 01 nhà máy chế biến gỗ công suất 10.000 m³/năm, 01 dự án khai thác và chế biến mỏ sắt 1.400.000 tấn quặng/năm. Tổng số vốn đã thực hiện đến nay hơn 373 triệu USD, đạt 53%.

Nhìn chung các dự án đầu tư của tỉnh tại Campuchia đều đã được triển khai thực hiện. Hầu hết các dự án đạt trên 50% kế hoạch, một số dự án đã hoàn thành đến 80-90%. Kết quả đã đóng góp thiết thực cho sự phát triển kinh tế - xã hội của Campuchia, góp phần củng cố và thúc đẩy quan hệ hợp tác giữa hai nước nói chung.

3. Hoạt động kiểm tra, kiểm soát, chống buôn lậu, giữ gìn an ninh trên tuyến biên giới Campuchia:

Tình hình buôn lậu, vận chuyển trái phép hàng hóa qua biên giới thời gian qua diễn ra ở cấp độ nhỏ, đáng chú ý là mặt hàng thuốc lá ngoại, địa bàn tập trung chủ yếu ở cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh, rải rác ở một số cửa khẩu phụ, lối mở.

Các lực lượng chức năng: Bộ đội biên phòng tỉnh, Công an tỉnh, Cục hải quan Gia Lai - Kon Tum... đã thường xuyên trao đổi thông tin, có kế hoạch phối hợp trong kiểm tra, kiểm soát hoạt động xuất nhập khẩu hàng hóa, xuất nhập cảnh người và phương tiện, chống buôn lậu qua biên giới, tuần tra kiểm soát khu vực biên giới... đã thu được những kết quả đáng kể, góp phần đảm bảo an ninh trật tự và bình ổn thị trường vùng biên giới.

Kết quả trong năm 2015, lực lượng chức năng đã xử lý 65 vụ vi phạm hành chính trong lĩnh vực hải quan, 229 vụ vi phạm trong lĩnh vực an ninh biên giới, vận chuyển trái phép hàng hóa, tiền tệ qua biên giới. Trong đó đã xử lý 51 vụ buôn lậu, vận chuyển trái phép hàng hóa qua biên giới chủ yếu các mặt hàng gỗ, thuốc lá điều... tập trung ở địa bàn cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh và một số trạm kiểm soát khác. Thu giữ hơn 60.000 gói thuốc lá các loại, pháo nổ, thịt động vật rừng, gỗ các loại, ô tô, xe máy... và một số tang vật phương tiện vi phạm khác.

4. Tình hình hoạt động Khu kinh tế Cửa khẩu Lệ Thanh:

Đến nay, Khu kinh tế Cửa khẩu Lệ Thanh đã có 54 doanh nghiệp đăng ký kinh doanh. Riêng tại khu trung tâm có 14 doanh nghiệp đang hoạt động và 06 dự án đã được cấp phép đầu tư. Các doanh nghiệp đăng ký kinh doanh tập trung vào một số lĩnh vực: Kinh doanh hàng nông sản, vật liệu xây dựng, đặt trạm cân, mở văn phòng, xây dựng kho bãi...

Hoạt động kinh doanh tại chợ trong khu thương mại không được thường xuyên, chỉ tập trung vào mùa vụ nông sản. Có 04/08 Ki-ốt đã cho người Campuchia thuê để kinh doanh mua bán, chủ yếu là các mặt hàng tiêu dùng có xuất xứ từ Campuchia, Thái Lan.

Bãi đậu xe vận tải hành khách đã được đầu tư xây dựng đảm bảo các hoạt động vận tải hành khách đi và đến Cửa khẩu. Hiện bãi đậu xe nông sản đã được Ủy ban nhân dân tỉnh cho phép đầu tư và đã được Ban quản lý Khu kinh tế tỉnh cấp giấy chứng nhận đầu tư. Việc này sẽ tạo điều kiện cho các hoạt động vận tải và thương mại tại cửa khẩu Lệ Thanh thuận lợi hơn trong thời gian tới.

Hoạt động bốc xếp, cân, sang tải hàng hóa hiện nay được thực hiện ở địa điểm tập kết, kiểm tra hàng hóa xuất nhập khẩu tại Khu kinh tế Cửa khẩu Lệ Thanh do Công ty TNHH MTV Bảo Hoàng làm chủ đầu tư. Quá trình thực hiện thủ tục hải quan, việc thu phí dịch vụ tuân thủ theo đúng quy định của UBND tỉnh Gia Lai và các cơ quan chức năng.

5. Một số hoạt động khác:

- Hoạt động kiểm dịch thực vật:

Trạm kiểm dịch đã kiểm tra và làm thủ tục kiểm dịch thực vật cho 762 lô hàng nông lâm sản nhập qua cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh và các lối mở, trong đó có 188.517,5 tấn nông sản các loại như sản lát khô, hạt điều, đậu tương, đậu xanh, ngô hạt, lạc vỏ; hơn 49 ngàn m³ gỗ xẻ.

Kiểm tra và cấp giấy chứng nhận an toàn thực phẩm hàng hóa có nguồn gốc thực vật nhập khẩu cho 609 lô hàng chủ yếu hàng nông sản với tổng khối lượng 187.222 tấn.

Quá trình kiểm dịch được thực hiện theo đúng quy định, không xảy ra khiếu nại từ khách hàng.

- Hoạt động kiểm dịch y tế biên giới:

Sở Y tế đã thành lập khoa kiểm dịch y tế biên giới thuộc Trung tâm Y tế dự phòng tỉnh và bố trí làm việc tại Trạm kiểm soát liên hợp cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh. Bước đầu đi vào hoạt động còn nhiều khó khăn do nguồn nhân lực hạn chế, trang thiết bị thiếu thốn, chỗ làm việc chưa được đầu tư xây dựng. Hiện nay mới chỉ thực hiện công tác kiểm dịch y tế đối với người, đối với hàng hóa nhập khẩu chưa thực hiện được do thiếu cơ sở vật chất và trang thiết bị làm việc.

- Hoạt động thanh toán qua Ngân hàng:

Ngân hàng Nhà nước chi nhánh tỉnh Gia Lai đã tiếp tục triển khai các văn bản pháp luật liên quan đến sử dụng ngoại tệ, hiệp định mua bán trao đổi hàng hóa và dịch vụ thương mại tại khu vực biên giới được ký kết giữa chính phủ Việt Nam và Chính phủ Campuchia đến các tổ chức tín dụng trên địa bàn. Hiện nay, tại khu vực cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh đã có 03 phòng giao dịch của 03 Ngân hàng thương mại (Ngân hàng nông nghiệp và phát triển nông thôn, Ngân hàng Công thương, Ngân hàng đầu tư và phát triển Nam Gia Lai); 01 đại lý thu đổi ngoại tệ, chưa có bàn đổi ngoại tệ cá nhân. Doanh số thu đổi ngoại tệ của Đại lý đổi ngoại tệ tại khu vực cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh trong năm ước khoảng 200.000 USD.

- Hoạt động vận tải:

Năm 2015 đã tham mưu cho Tổng cục đường bộ Việt Nam cấp phép kinh doanh vận tải đường bộ quốc tế Việt Nam – Campuchia cho 01 đơn vị, nâng tổng số đơn vị được cấp phép trên địa bàn tỉnh là 08 đơn vị. Số lượng phương tiện được cấp phép hoạt động 59 xe (tăng 10 xe so với năm 2014) và 19 romooc (tăng 7 romooc so với năm 2014), chiếm 15,6% hạn ngạch tổng số phương tiện vận tải thương mại của Việt Nam được phép hoạt động tại Campuchia.

Hiện nay, việc cấp phép cho các phương tiện phi thương mại thực hiện theo Thông tư 63/2913/TT-BGTVT ngày 13/12/2013 của Bộ Giao thông vận tải, đã tạo điều kiện thuận lợi cho các phương tiện phi thương mại của các doanh nghiệp, cá nhân Việt Nam tìm kiếm cơ hội kinh doanh tại các nước Campuchia và Lào. Năm 2015 Sở Giao thông Vận tải đã cấp 1.231 giấy phép liên vận cho phương tiện phi

thương mại hoạt động giữa 3 nước Việt Nam – Lào – Campuchia; dự báo trong thời gian đến số lượng phương tiện đề nghị cấp phép sẽ tiếp tục tăng.

6. Một số tồn tại, hạn chế:

Năm 2015, hoạt động thương mại biên giới tỉnh đã đạt được những kết quả nhất định. Tuy nhiên vẫn còn một số tồn tại như:

- Khu kinh tế Cửa khẩu Lê Thanh thiếu vốn đầu tư, tình hình thu hút đầu tư vẫn chưa có nhiều khởi sắc, tiến độ đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng còn chậm. Hoạt động chợ, Trung tâm thương mại tại cửa khẩu chưa thu hút được nhiều đơn vị tham gia, việc trao đổi mua bán không thường xuyên, chỉ diễn ra theo thời vụ. Các xã biên giới hầu hết chưa có chợ, địa hình phức tạp, phân bố dân cư thưa thớt, kinh tế khó khăn của vùng biên giới đã làm hạn chế mức độ giao thương hàng hoá giữa tỉnh Gia Lai với Campuchia.

- Công tác kiểm dịch thực vật, kiểm dịch y tế biên giới tại Cửa khẩu quốc tế Lê Thanh còn hạn chế do cơ sở vật chất trang thiết bị tại trạm kiểm dịch còn thiếu thốn; sự phối hợp của các cơ quan chức năng trong khâu kiểm dịch tại Cửa khẩu đôi khi chưa được đồng bộ, chặt chẽ; nơi làm việc cũng như chỗ ở cho cán bộ kiểm dịch chưa được đầu tư xây dựng.

- Hiện nay chưa có bộ phận kiểm dịch động vật trực tiếp tại Cửa khẩu quốc tế Lê Thanh, nên gặp khó khăn trong hoạt động nhập khẩu động vật.

- Là tỉnh giáp ranh với Campuchia nên việc qua lại, giao lưu buôn bán, đầu tư, khai thác giữa hai nước khá lớn, với số lượng phương tiện đã được cấp phép chưa đáp ứng được nhu cầu thực tế. Việc áp dụng hạn ngạch phương tiện thương mại như hiện nay gây cản trở cho hoạt động giao thương giữa hai nước.

- Các doanh nghiệp Việt Nam còn gặp khó khăn trong việc thực hiện các khoản thuế, lệ phí đối với máy móc thiết bị, dụng cụ quản lý, bị hạn chế số lượng lao động là người Việt nam... khi đưa sang Campuchia để thực hiện các dự án đầu tư.

- Hiện nay, sự phối hợp hoạt động của các ngành chức năng tại khu vực cửa khẩu quốc tế Lê Thanh chưa thống nhất, thiếu chặt chẽ, việc quản lý và sử dụng nhà làm việc của Ban quản lý KKT tỉnh tại cửa khẩu, trạm kiểm soát liên hợp chưa hợp lý, gây lãng phí.

- Tỉnh chưa thành lập Ban quản lý cửa khẩu theo Quyết định số 45/2013/QĐ-TTg ngày 25/7/2013 của Thủ tướng Chính phủ, nhằm tăng cường phối hợp hoạt động của các đơn vị tại khu vực cửa khẩu.

7. Đề xuất, kiến nghị:

- Đề nghị Chính phủ, các Bộ, ngành trung ương ưu tiên bố trí các nguồn vốn, chương trình, dự án quốc gia cho tỉnh Gia Lai nói riêng và các tỉnh Tây Nguyên nói chung để phát triển cơ sở hạ tầng giao thông, thủy lợi, nước sạch, giáo dục và đào tạo, chăm sóc sức khỏe nhân dân... cho các vùng biên giới, đảm bảo an ninh quốc phòng gắn với phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

Đề nghị trung ương tăng mức hỗ trợ vốn đầu tư cho các xã biên giới theo Quyết định 160/2007/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ từ mức 500 triệu đồng/năm/xã lên mức 2 tỷ đồng/năm/xã.

- Đề nghị Chính phủ Việt Nam đàm phán với Chính phủ Campuchia mở rộng tăng hạn ngạch cho phương tiện vận tải thương mại, tạo điều kiện cho các doanh nghiệp, các nhà đầu tư Việt Nam sang Campuchia tìm kiếm cơ hội đầu tư và khảo sát thị trường.

- UBND tỉnh xem xét thành lập Ban quản lý cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh theo Quyết định số 45/2013/QĐ-TTg ngày 25/7/2013 của Thủ tướng Chính phủ và Thông tư số 22/2014/TT-BCT ngày 30/6/2014 của Bộ Công Thương quy định chi tiết một số nội dung của Quy chế điều hành hoạt động tại các cửa khẩu biên giới đất liền, đảm bảo có đơn vị chịu trách nhiệm điều hành chung hoạt động của các lực lượng chức năng tại cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh.

- Đề nghị UBND tỉnh xem xét chỉ đạo cơ quan chức năng thành lập bộ phận kiểm dịch động vật tại Cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh. Bố trí nơi làm việc, chỗ ở cho cán bộ làm công tác kiểm dịch động thực vật, kiểm dịch y tế biên giới tại cửa khẩu quốc tế Lệ Thanh.

Trên đây là báo cáo tổng hợp tình hình hoạt động thương mại biên giới trên địa bàn tỉnh Gia Lai năm 2015./.

Nơi nhận:

- Bộ Công Thương (b/c);
- Vụ TM BG&MN (b/c);
- UBND tỉnh (b/c);
- Giám đốc và các PGĐ Sở;
- Lưu VT, QLXNK.

GIÁM ĐỐC

Bùi Khắc Quang